

## **Sihtasutuse Kodanikuühiskonna Sihtkapitali nõukogu koosolek nr VI-27**

17. detsember 2025 kell 12:30 – 15:30

Toimumiskoht: Ülemiste vabaühenduste ühiskontor

Koosoleku juhataja: Carina Paju

Koosoleku protokollija: Tiina Oraste

Osalesid: Martin Tuli, Merilin Truuväärt, Carina Paju, Eha Paas, Eda Silberg

Kirjalikult saatis oma arvamuse Aage Õunap: *olen koosoleku päevakorras kolme esimese punkti kinnitamise poolt ning teised päevakorrapunktid ja teemad võtsin teadmiseks.*

Puudus: Aivar Roosenberg

Külalisena osales: Tiina Oraste, Raili Uibopuu

### **Päevakord:**

1. 2026. aasta eelarve.
2. Strateegia tegevuskava.
3. KÜSK struktuur.
3. Analüüs MAK lepingute täitmisest.
4. Sisekontrolli tegevuskava täitmisest.

### **Koosoleku alustamine.**

Carina Paju avas koosoleku ja tutvustas päevakorda.

**Otsustati:** Kinnitada päevakord.

### **1. 2026. aasta eelarve**

KÜSKi 2026. aasta tegevuskava ja eelarve on koostatud strateegia elluviimise ning organisatsiooni jätkusuutliku toimimise tagamiseks. 2026. aasta eelarve kogumaht on **4 971 555 eurot**, millest **370 000 eurot** moodustavad 2025. aasta perioodi sihtotstarbelised vahendid (AHE, KES, SU).

Tegevused ja eelarve on jaotatud strateegiliste eesmärkide kaupa. Olulisemad mahud:

- Eesmärk 1 (vabaühenduste ja kogukondade mõjususe/elujõulisuse): **1 103 973 €**, sh arenguhüppe taotlusvoorud, rahvusvahelise suuna konkursid, suursündmused ja tugitegevused.
- Eesmärk 2 (väheaktiivsete sihtrühmade suurem osalus): **454 464 €**, sh ESF-KuM ja ESF-SiM tegevused (kaasamisoskused, kogukonnapõhine mudel, noortesündmused).
- Eesmärk 3 (kohaliku tasandi soodsad tingimused hoolivate kogukondade tekkeks): **949 175 €**, sh maakondlik konsultatsiooniteenus, tunnustamisüritused ja kogukonna eestvedaja stipendium.
- Eesmärk 4 (avatud valitsemise, mitmekesisuse ja ligipääsetavuse väärtused): **77 005 €**, sh CERV koostöösündmused ja kontaktpunkti tugitegevused.
- Eesmärk 5 (sektoriülene koostöö): **1 082 739 €** kogukonnafondi tegevusteks.
- Eesmärk 6 (koosloome ja koostööoskused): **0 €**, kulud kaetud halduskulude kaudu.
- Eesmärk 7 (mõjuga tooted ja teenused): **208 730 €**, sh NULA starditoetused ja inkubaatori osamaksud.

- Eesmärk 8 (sotsiaalse innovatsiooni kompetentsivõrgustik): **238 303 €**, sh CH-EE koostööprogrammi nõustamine, koolitused, teadlikkuse tõstmine jm ning SIKK2 strateegia väljatöötamine.
- Eesmärk 9 (tugiteenuste kättesaadavus üle Eesti): **0 €**, kuna tegevused sisalduvad eesmärgi 3 kuludes.
- Eesmärgid 10–12 (majandustegevuse jätkusuutlikkus; pädev ja uuendusmeelne organisatsioon; maine ja tuntus): kokku **857 165 €**, sh välisrahastusega projektide horisontaalsed (personal) ja kaudsed kulud (u **432 000 €** erinevate eesmärkide all).

KÜSKi halduskulud 2026. aastaks on **424 530 €**, sh palgakulud töötajatele ja nõukogule, hindajatele ning majandamiskulud.

Nõukogu soovitas dokumentides selgemalt välja tuua, kuidas jaotuvad toetuste väljaandmise suunaga seonduvad ja välisprojektide elluviimisega seotud tööjõukulud, ning eristada KÜSKi halduskulud välisprojektide tegevuskuludest.

**Otsustati:** Võtta teadmiseks. Juhatus esitab 2026. a lõpliku eelarve järgmisele nõukogu koosolekule kinnitamiseks.

## **2. Strateegia tegevuskava**

KÜSKi strateegia tegevuskava toetub strateegia 2025–2028 kolmele mõjusuunale ning nende mõjusuundadele seatud eesmärkidele.

Tegevuskava on praktiline ja avatud tööriist, mis seob strateegia KÜSKi igapäevase tööga, toetab planeerimist, prioriteetide seadmist, hindamist ning loob organisatsioonis ühise arusaama eesmärkidest ja vastutustest.

Juhataja andis ülevaade tegevuskava juhtimistsüklist: uue aasta alguses vaadatakse üle I kvartali tegevused, iga kvartali alguses hinnatakse eelmise kvartali tegevuste elluviimist (tehtud, pooleli, tegemata koos selgitustega) ning korrigeeritakse järgmise kvartali plaane. Iga aasta alguses tehakse kogu tegevuskavale terviklik ülevaatus.

Tegevuskavasse on integreeritud Siseministeeriumi asutajaootused, mida hinnatakse koos strateegia eesmärkide täitmisega, tagades ühtse ja läbipaistva aruandluse.

**Otsustati:** Nõukogu võttis tegevuskava teadmiseks kui KÜSKi sisese töödokumendi. Järgmiseks nõukogu koosolekuks paluti juhatajal koostada strateegia täitmist peegeldav tegevuskava, mis võimaldaks mõõta mõjusuundade, eesmärkide ja indikaatorite kaudu juhatuse ning KÜSKi töö tulemuslikkust.

## **3. KÜSK struktuur**

Eelisel nõukogu koosolekul otsustati, et juhatajal esitab KÜSK struktuuri vastavalt strateegilistest mõjusuundadest ja eesmärkidest lähtuvalt.

KÜSKi organisatsiooni struktuur ja rollijaotusest toetavad KÜSKi strateegia 2025–2028 kolme mõjusuunda:

1. võimekad ja kaasavad vabaühendused ja kogukonnad,
2. koostöö ja innovatsioon ühiskondlikele probleemidele lahenduste leidmiseks ning
3. KÜSK kui jätkusuutlik ja usaldusväärne partner vabakonnale.

Struktuur on üles ehitatud kolmetasandilisena:

- strateegiline tasand (nõukogu ja juhatus), mis vastutab strateegiliste suundade, eelarve ja mõju eest;
- tegevuste tasand (toetusprogrammide koordinaatorid ning projektijuhid ja -spetsialistid), mis viib ellu siseriiklikke toetusprogramme ja välisprojekte;
- toetav tasand (tugipersonal), mis tagab organisatsiooni igapäevase toimimise, tööprotsesside ja teenuste toe.

Strateegilisel tasandil täidab nõukogu KÜSKi kõrgeima juhtorgani rolli, kinnitades strateegia, eelarve ja tegevussuunad ning teostades järelevalvet juhatuse töö üle. Juhataja vastutab organisatsiooni igapäevase juhtimise, strateegia elluviimise, ressursikasutuse tõhususe ning KÜSKi esindamise eest.

Tegevuste tasandil on keskendunud vabaihenduste ja kogukondade võimekuse kasvatamisele, maakondliku toe ja kogukondliku sidususe tugevdamisele. Seda viiakse ellu siseriiklike toetusvoorude koordinaatorite, ESF-KuM ning ESF-SiM projektide kaudu.

Samuti sotsiaalsele innovatsioonile, sh Šveitsi–Eesti koostööprogrammi, SIKK2 kompetentsikeskuse, CERV programmi ning ESF-SiM innovatsiooni- ja koostöötegevuste kaudu.

Toetav tasand tagab KÜSKi organisatsioonilise jätkusuutlikkuse, hõlmates IT-juhtimist ja töökeskkonda, finants- ja haldustuge ning kommunikatsiooni ja mainekujundust.

**Otsustati:** Võtta teadmiseks. Järgmiseks nõukogu koosolekuks täpsustab juhataja mõjusuundade eest vastutaja rolli KÜSK struktuuris.

#### **4. Analüüs MAK lepingute täitmisest**

KÜSKil on teenuslepingud 15 arenduskeskusega ja kokku töötab piirkondades 17 konsultanti. Põhitöö on vabaihenduste nõustamine kogu MTÜ elukaare ulatuses, kuid konsultandid on ka kohaliku arutelukultuuri ja võrgustike märgilised kujundajad.

Aastas toimub keskmiselt üle tuhande nõustamise ning ühe konsultandi kohta ligi 80 individuaalset või grupiviisilist kohtumist. Viimastel aastatel on kiiresti kasvanud nn *ruumilooja roll*: konsultandid ei anna üksnes nõu, vaid loovad kogukondadele kohtumispaiku ja suhtlusvõimalusi – näiteks uute MTÜ naisjuhtide regulaarsed kohtumised, kus jagatakse kogemusi, leitakse partnereid ja hoitakse motivatsiooni.

Töökoormus ja rollid erinevad piirkonniti, osal konsultantidest lisanduvad kõrval ülesanded (nt KOPi menetlemine, konkursid, projektihaldus). Kuigi osa neist toetab põhitegevust, toovad nad kaasa täiendava ajakulu. Märkimisväärseks probleemiks on madal palgatase, mistõttu lisatöid kasutatakse sageli sissetuleku konkurentsivõimelisuse tagamiseks.

Kokkuvõttes kinnitab analüüs, et konsultandid on KÜSKi võtmeisikud, kes hoiavad piirkondlikku kontakti, mõistavad kogukondade vajadusi ja aitavad kujundada toimivat kodanikuühiskonna keskkonda. Nende töö väärtustamine ja järjepidev toetamine on KÜSKi strateegilise mõju seisukohalt vältimatult oluline.

**Otsustati:** Võtta teadmiseks. Nõukogu soovitus on alustada MAKi mudeli ja rollide ümber mõtestamisega, sh koos konsultantide endiga, et liikuda nõustamisest koordineerimise ning vaid MTÜdest kogukondade seas ruumiloomise suunas. Läbi tuleb mõelda ka tehisaru võimalikud kasutusjuhud.

## **5. Sisekontrolli tegevuskava täitmisest**

Tegevuskava on täiendatud konkreetsemate tähtaegadega ja lisatud täidetud ettepanekud.

**Otsustati:** Võtta teadmiseks.

Järgmine KÜSK nõukogu koosolek toimub 26.01.2025 kl 14-16 Siseministeeriumis.

Teemad päevakorda:

- 2026. a eelarve kinnitamine
- Strateegia täitmist jälgida võimaldava tegevuskava kinnitamine
- KÜSKi struktuuri uuendatud versioon
- Järgmisele nõukogu koosseisule ettepanekute koostamine KÜSKi nõukogu liikme hea tava uuendamiseks

Koosoleku juhataja: Carina Paju

Koosoleku protokollija: Tiina Oraste, Carina Paju

### Nõukogu liikmed:

Aage Õunap

Martin Tulit

Merilin Truuväart

Eha Paas

Eda Silberg